ACADEMIA
Republicii Socialiste România
FILIALA IAȘI

ACADEMIA ROMÂNĂ

MEMORIILE
SECȚIUNII ȘTIINȚIFICE

SERIA III, TOMUL I

CVLTVRA NAȚIONALĂ
BUCUREȘTI
1923

F.J.6460

CUPRINSUL

Doctor V. Babeș, Pasteur. Cuvântare de pomenire la centenarul nașterii . . . . . pag. 1
Prof. N. Leon, Fauna cadavrelor din România . . . . pag. 39
Doctor V. Babeș, Cercetări și considerațiuni asupra Apendicitei pag. 53
Doctor V. Babeș, Prevenirea și combaterea Meningitei cerebro-spinale . . . . . pag. 63
Dr. Ar. Grădinescu, Extracția și acțiunea fiziologică a principiilor activi din Bryonia Alba asupra inimei și circulațiunei pag. 73
E Bădăreu, Despre valoarea absolută a dublei refracții electrice . . . . . pag. 85
Doctor G. Marinescu, Hipnotismul din punct de vedere terapeutic și medico-legal . . . . . pag. 91
Dr. C. I. Istrati și M. Mihăilescu, Chihlimbarul de Olănești pag. 141
Dr. Gr. Antipa, Organizarea Muzeelor în România . . . pag. 145
General Sc. Panaitescu, Știința fortificației în România dela 1866 până în zilele noastre . . . . . pag. 189
Dr. D. Ionescu Bujor, Studiul petrografic și tehnic al rocei de trass dela Bocșa-Română (Silvania) . . . . . pag. 209
Prof. N. Leon, Animalele noastre veninoase . . . . . pag. 259
I. Văscăuțanu, Asupra cretaceului superior din nordul Basarabiei pag. 287

ORGANIZAREA MUZEELOR IN ROMÂNIA

DE

DR. GR. ANTIPA

MEMBRU AL ACADEMIEI ROMÂNE

Ședința dela 16 Februarie 1923

Domnilor Colegi,

România nouă se află într'o perioadă de completă reorganizare. Fiecare om de stat și fiecare persoană care are a conduce o ramură oarecare de activitate trebuie să-și revizuiască programul său și să-l pună în concordanță cu problemele mari ale noului stat. Asupra oamenilor de știință, mai cu seamă, apasă o grea răspundere, căci lor le revine rolul principal de a studià toate problemele, de a găsì soluțiile lor firești și de a îndrumà reformele, lăsând apoi oamenilor politici găsirea modalităților pentru înfăptuirea lor.

Intre problemele mari, menite a asigurà viitorul neamului nostru, este desigur problema culturală care trebuie să ne preocupe în prima linie. Numai pe această cale, se poate sporì puterea colectivă a națiunii, se poate înălță nivelul ei moral, intelectual și material și se poate ajunge la o comunitate de gândire și de simțire a tuturor fiilor patriei întregite și deci la o unitate sufletească a întregei națiuni.

Pentru a puteà ajunge la un asemenea sfârșit, fiecare e dator, înainte de toate, de a-și revizuì instrumentele de care are a se servì în activitatea sa, a le desvoltà și a le potrivì scopului pentru care vrea să le întrebuințeze.

Intre instrumentele culturale de care se poate dispune, fără îndoială că muzeele au a îndeplinì — după școală — un rol de căpetenie.

PREVENIREA ŞI COMBATEREA MENINGITEI CEREBROSPINALE

DE

V. BABEŞ

MEMBRU AL ACADEMIEI ROMÂNE

Şedinţa dela 2 Aprilie 1920

Meningitele aparţin boalelor celor mai comune, celor mai grave, celor mai dureroase şi celor mai penibile pentru înprejurimea bolnavilor şi celor mai puţin accesibile intervenţiunei medicilor.

Intotdeauna, dar mai cu seamă iarna şi spre primăvară, se înbolnăvesc, când câte o persoană, când grupe de oameni, când copii, când oameni tineri, soldaţi etc., de această boală. Mai cu seamă în grupe de oameni în cazarme, în pensionate şi fabrici, se ivesc adevărate epidemii de meningită producând o mare mortalitate. O singură epidemie, în Prusia, mai cu seamă printre soldaţi, a produs 3000 de îmbolnăviri cu 2000 cazuri mortale. In anume epoci, boala se răspândeşte în mai multe ţări, aşà în anul 1805, în Europa întreagă şi trecând oceanul şi în America. După mai mulţi ani de linişte, tot mereu se observă noi erupţiuni de epidemie în diferite puncte ale globului. Cele mai mari epidemii, erau acelea din anii 1854—1875, care s'a întins peste toată Europa, apoi cea din iarna şi primăvara anului 1905 în Silezia, în anii 1910—1911 în Franţa, etc.

In prezent deci nu există o adevărată epidemie, totuşi numărul cazurilor izolate este destul de mare, şi creşte necon- enit. Ea se constată şi în focare mici prin cazărmi, fabrici, şcoli şi alte aglomeraţiuni de oameni. Cu toate acestea, meningita de obicei nu este propriu zis o boală de familii sau

DESPRE VALOAREA ABSOLUTĂ A DUBLEI REFRACȚII ELECTRICE.

NOTĂ DE E. BĂDĂREU

Ședința dela 16 Maiu 1922

1. Corpurile isotrope puse în câmpul electric devin birefringente, căpătând proprietățile unui cristal uniaxial, pozitiv sau negativ, a cărui axă ar fi paralelă cu direcția câmpului electric, *(fenomenul lui Kerr)*.

Pentru explicarea acestui fenomen s'au desvoltat mai multe teorii; dintre aceste cele mai importante sunt: teoria lui *Voigt* [1]) și teoria *orientării* a lui *Langevin* [2]).

Teoria lui *Voigt* consistă în următoarele; electronul care se află în poziția sa de echilibru în lăuntrul unui atom sau unei molecule, *în afară de* câmpul electric, are acelaș period de vibrațiuni pentru ori și care direcție (forță quasi-elastică egală în orice direcție). *In câmpul electric* ia el o nouă poziție de echilibru în jurul căreia vibrațiunile sale au diferite perioade, cari depind de direcția acestor vibrațiuni.

Teoria lui Langevin este bazată pe o ipoteză cu totul diferită. Acest savant presupune că moleculele corpurilor în chestie sunt opticește anisotrope, fiind un fel de cristale elementare.

Aceste molecule, în câmpul electric, devin dipoli electrici, din cauza polarizabilității diferente în diferitele direcțiuni. *In afară de câmpul electric* sunt astfel de molecule ale corpurilor distribuite în mod uniform în toate direcțiile, așà că corpurile în aceste condițiuni conservă proprietățile optice ale

[1]) W. Voigt, Magneto-und Electrooptik. Leipzig, 1908.
[2]) P. Langevin, Le Radium, 7, 249—260, 1910.

HIPNOTISMUL DIN PUNCT DE VEDERE TERAPEUTIC ŞI MEDICO-LEGAL

DE

D-R G. MARINESCU

MEMBRU AL ACADEMIEI ROMÂNE

Şedinţa dela 12 Maiu 1922

Capitala ţării şi alte oraşe mari sunt vizitate periodic de niște oaspeţi nedoriţi, cari poartă titlul pompos de «doctori în ştiinţele oculte». Aceşti ocultişti dau reprezentaţii de magnetism animal, de sugestie mintală, de telepatie cu sau fără contact, şi descoperă crime simulate. După ce au căpătat încrederea asistenţilor în cercuri restrânse şi asigurându-se de bunăvoinţa presei, aceste exhibiţii sunt oferite unui public mai numeros şi îi vedem producându-se, la Ateneu, la teatrul Lyric, la Liedertafel, etc. Afluenţa publicului e mare la aceste reprezentaţii nesănătoase. Doctorul în ştiinţe oculte apare, precedat de reclama făcută. Un juriu se numeşte spre a-i controlà experienţele, juriu compus totdeauna din oameni nepregătiţi pentru cercetări de psihologie normală şi patologică. Experienţa începe, curiozitatea mare încă dela început, ajunge la paroxism când «doctorul în ştiinţe oculte» fascinează sau hipnotizează persoane din public sau aduse într'adins de dânsul. Nevrozaţii sunt neliniştiţi, crimele fictive sunt descoperite, telepatia e demonstrată, aplause entuziaste răsplătesc pe magnetizator, care pleacă cu buzunarele pline, jubilând de succesele obţinute, succese datorite naivităţii publicului, nepregătirii comisiei de control, pasivităţii autorităţilor administrative şi deseori indiferenţei cu care autorităţile sanitare privesc aceste reprezentaţii.

Este de datoria mea, în calitate de profesor de neurologie, care a studiat ani întregi chestia hipnotismului, în toate fazele

PASTEUR

CUVÂNT DE POMENIRE LA CENTENARUL NAȘTERII ROSTIT IN PREZENȚA MM. LL. REGELUI ȘI REGINEI ȘI A. S. R. PRINCIPELUI MOȘTENITOR

DE

DOCTOR V. BABEȘ

MEMBRU AL ACADEMIEI ROMÂNE

Ședința solemnă dela 29 Decemvrie 1922.

Motto: *Ma philosophie est toute de coeur et point de l'esprit et je m'abandonne, par exemple à celle qu'inspire ces sentiments si naturellement éternels qu'on éprouve au chevet de l'enfant qu'on a chéri et dont on voit s'échapper le dernier souffle.*

A ce moment suprême, il y a quelque chose au fond de l'âme qui nous dit que le monde pourrait bien ne pas être un pur ensemble de phénomènes mécaniques sorti des chaos des éléments par le simple effet du jeux graduel des forces et de la matière.

Pasteur.

1. *DESCOPERIREA ȘI CULTUL OAMENILOR MARI.*

Nu este intenţiunea mea să descriu vieaţa lui Pasteur, nici să expun opera sa, scopul meu este mai înalt, vreau să fac să profite ţara mea de învăţăturile ce reies din vieaţa lui Pasteur. Pentru aceasta mă voiu abţine pe cât se poate să aduc o judecată, şi mă voiu mărginì mai mult să las să vorbească însuşi Pasteur.

Mai găsesc util să caut a analizà împrejurările cari au contribuit pentru a face din Pasteur unul din cei mai de frunte binefăcători ai omenirii.

Inainte de toate, trebuie să ne întrebăm ce folos ar puteà rezultà din un atare studiu. Şi pentru aceasta îmi permit a citâ pe Pasteur, care zice: «*Superioritatea unui popor constă în suma activităţilor, energiilor şi virtuţilor individuale, personale, a unor oameni providenţiali*». Oamenii de ştiinţă nu contribuiesc numai la bogăţia şi gloria ţării lor, dar toată munca lor personală devine o binefacere pentru lumea întreagă.

Iar mai departe spune că «*nu bunavoinţa unui ministru pentru un savant, sau neglijarea lui, decide de valoarea sa, ci sufragiul savanţilor mondiali*».